

Základní škola Duhovka, s.r.o.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

„DUHOVKA“

Obsah

1. Identifikační údaje.....	4
2. Charakteristika školy	5
2.1 Úplnost a velikost školy.....	5
2.2 Umístění školy, informace o budově.....	5
2.3 Vybavení školy – prostorové, materiální, technické, hygienické.....	5
2.4 Charakteristika pedagogického sboru	6
2.5 Charakteristika žáků a jejich výběr	6
2.6 Organizace výuky.....	6
2.7 Ochrana majetku, bezpečnost, pojištění.....	7
2.8 Družina.....	7
2.9 Stravování.....	7
2.10 Ozdravné pobyty a kurzy.....	8
2.11 Dlouhodobé projekty.....	8
2.12 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	8
2.12.1 Spolupráce s rodiči	8
2.12.2 Školská rada, Poradenská zařízení, Místní a regionální instituce, Pedagogická fakulta	9
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	10
3.1 Zaměření školy.....	10
3.1.1 Montessori filozofie	10
3.1.2 Bilingvní česko-anglické prostředí.....	10
3.1.3 Podpora rozvoje individuality dětí	10
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie.....	10
3.2.1 Hodnoty Duhovky	10
3.2.2 Montessori přístup.....	12
3.2.3 Strategie k získávání klíčových kompetencí	13
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.3.1 Školní proinkluzivní systém	16
3.3.2 Funkce asistenta pedagoga.....	17
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	17
3.5 Začlenění průřezových témat.....	19
3.5.1 Průřezová témata – 1. stupeň	19
3.5.2 Průřezová témata – 2. stupeň	21
4. Učební plán	34
4.1 Učební plán ZŠ Duhovka – 1. stupeň.....	34
4.2 Učební plán ZŠ Duhovka – 2. stupeň.....	35

5. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy	36
5.1 <i>Pravidla pro hodnocení žáků</i>	36
5.1.1 Způsoby hodnocení žáků.....	36
5.1.2 Kritéria hodnocení žáků	37
5.2 <i>Evaluační činnost školy (vlastní hodnocení)</i>	38
5.2.1 Oblasti autoevaluace.....	38
5.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace.....	38
5.2.3 Nástroje autoevaluace	38
6. Seznam příloh	39
6.1 <i>Příloha 1 – Osnovy pro 1. stupeň</i>	39
6.2 <i>Příloha 2 – Osnovy pro 2. stupeň</i>	39

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu: Duhovka

Škola:

Název: Základní škola Duhovka, s.r.o.,
Adresa: Nad Kajetánkou 134/9, 169 00 Praha 6 - Břevnov
Ředitel: RNDr. Jindřich Kitzberger
Kontakty: 220 303 821
www.duhovkaskola.cz
info@duhovkaskola.cz

Zřizovatel

Název: Základní škola Duhovka, s.r.o.
Adresa: Nad Kajetánkou 134/9, 169 00 Praha 6 - Břevnov
Jednatel: Ing. Tomáš Janeček
Kontakty: telefon 220 303 821
www.duhovkaskola.cz
info@duhovkaskola.cz

V obchodním rejstříku zapsána: od 24.11.1997
IČO: 25 62 58 45
IZO: 18 62 79 94
REDIZO: 60000 1130
Koordinátor ŠVP: Mgr. Michaela Paulová

Platnost dokumentu: od 1.9.2019

Podpis:

Razítko:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Zahájení činnosti:	2.9.1991
Zařazena do školského rejstříku ČR:	od 2.9.1991 pod č.j. 13 733/99-21 a názvem Soukromá Základní škola hrou, s.r.o. od 1.9.2013 jako Základní škola Duhovka, s.r.o.
Typ školy:	soukromá
Velikost školy:	úplná základní škola, 1.-9. ročník
Kapacita třídy:	20-24 žáků
Kapacita školy:	280 žáků
Součástí školy:	školní družina a jídelna

2.2 UMÍSTĚNÍ ŠKOLY, INFORMACE O BUDOVĚ

Škola sídlí v hustě obydlené oblasti Břevnova, v panelové budově z roku 1984, v klidné jednosměrné ulici. U školy je rozlehlá členitá zahrada sousedící s hřištěm vedlejší školy. Budova prošla díky investicím majitelů školy v letech 2010–2014 několika etapami rekonstrukce. Dopravní dostupnost je vynikající, pět minut od zastávky tramvaje i autobusu.

Nájemní smlouva je uzavřena jako dlouhodobá, na dobu určitou, do roku 2045. Vlastníkem nemovitosti je Městská část Praha 6.

2.3 VYBAVENÍ ŠKOLY – PROSTOROVÉ, MATERIÁLNÍ, TECHNICKÉ, HYGIENICKÉ

Základní škola Duhovka klade velký důraz na takové prostředí, které maximálně podporuje efektivní učení a kde se všichni členové školní komunity cítí dobře a příjemně.

Škola má k dispozici: 9 učeben pro třídní výuku, IT učebnu, výtvarný ateliér, kanceláře, centrální šatny, 2 servisní místnosti pro učitele

Třídy mají atypický vzhled, jsou členěny na pracovní a relaxační prostory. Nábytek „na míru“ umožňuje uložení velkého množství učebních pomůcek v každé třídě, udržení pořádku ve společných i osobních věcech, každé dítě má svůj odkládací prostor na osobní věci (nemusí nosit téměř žádné věci domů a znovu do školy). Každá třída 1.-3. ročníku má přidělenou barvu a v daném tónu je i třída vybavena. Třídy 4.-5. ročníku jsou laděny v přírodním dřevu.

Za pěkného počasí probíhají hodiny tělesné výchovy (i některé další aktivity) na zahradě školy, případně v blízkém okolí a na sousedním hřišti. Prostory družiny jsou využity ve zbývajícím čase. Prostorná zahrada umožňuje dětem sportovní i relaxační vyžití. Standardně probíhají hodiny tělesné výchovy v pronajaté tělocvičně v dochozí vzdálenosti od školy.

Ke každé třídě přiléhá malá kuchyňka.

Družina využívá 4 místnosti a zahradu.

Škola má vlastní kuchyň a jídelnu.

Výtvarný ateliér má dvě části – výtvarnou a keramickou dílnu s vlastní keramickou pecí, hrncířským kruhem a sociálním zázemím. Ateliér má samostatný vchod.

2.4 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Ve škole pracují čeští i anglicky mluvící pedagogové. Pedagogové školy mají požadované vzdělání a jejich kvalifikace, a především mimořádné osobnostní kvality vytvářejí nezbytné předpoklady pro úspěšnou aplikaci filozofie školy a celého systému Duhovka. Při přijímání procházejí náročným výběrovým řízením, kdy prokazují své předpoklady pro práci v Duhovce.

Pedagogický sbor tvoří třídní učitelé (jeden český a jeden anglický), asistenti učitelů a vychovatelé družiny. Při výběru českých učitelů je podmínkou vysokoškolská kvalifikace pro daný stupeň ZŠ. Někteří asistenti učitelů se zároveň připravují na budoucí působení v roli učitelů a jsou tedy již kvalifikovanými učiteli nebo dokončují studium. Podmínkou pro dlouhodobé působení ve škole je pro učitele absolvování montessori kurzu (nejméně 2letý kurz).

Ve škole působí školní psycholog i speciální pedagog, kteří pomáhají řešit aktuální situace s dětmi, učiteli i rodiči, zajišťují pedagogicko-psychologické poradenství v rámci specifických potřeb dětí, poskytují podporu učitelům ohledně vhodných přístupů a formách práce s dětmi.

Pedagogům nabízíme možnosti dalšího profesního i osobnostního růstu a sebepoznání, jejich průběžné další vzdělávání je samozřejmostí.

2.5 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ A JEJICH VÝBĚR

Žáky školy tvoří děti bez bližší specifikace, tzn. nejsme školou zaměřenou na určitou skupinu dětí. Mezi žáky jsou děti s různými individuálními předpoklady, se specifickými potřebami i výrazně nadané. Významné procento dětí pochází z bilingvních rodin, přijímáme i děti cizinců.

Děti jsou přijímány do první třídy na základě výběrového řízení, kde kritériem není míra nadání dětí, ale snaha vytvořit co nejpestřejší a (z hlediska rozložení předpokladů v populaci) přirozenou skupinu. Ve třídě jsou děti mimořádně nadané, stejně tak děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vzhledem k začlenění školy do vzdělávacího systému Duhovka mají při přijímání přednost děti z MŠ Duhovka (ale jejich přijetí není automatické). Bodové zvýhodnění při přijímání dětí z Prahy 6 a děti z bilingvních rodin (česko-anglických). Důležitými kritérii jsou ale výsledek zápisu (kde je posuzována školní zralost dítěte) a uskutečnění pohovoru s oběma rodiči (kde je vzájemně ověřována shoda mezi rodinou a školou v hlavních principech vzdělávací a výchovné filozofie).

V případě, že se uvolní místo v některém z vyšších ročníků, jsou děti vybírány na základě rozhovoru s rodiči a posouzení předcházející vzdělávací dráhy a školní historie dítěte. Je jim nabídnut zkušební pobyt ve škole (1-5 dnů).

Pro doplnění míst po odchodu žáků na víceletá gymnázia po 5. ročníku pořádá škola doplňovací přijímací řízení, které má podobná kritéria jako přijímání dětí do vyšších ročníků 1. stupně.

2.6 ORGANIZACE VÝUKY

- Vyučování začíná v 8.30 hod.
- Základním pedagogickým konceptem školy je montessori pedagogika. Při výuce jsou využívány odpovídající metody (projekty, skupinové vyučování, individuální práce, tematické okruhy...)
- Třídy jsou v souladu s montessori konceptem ročníkově smíšené, společně děti 1.-3. ročníku a 4.-5. ročníku. Žáci 6. ročníku spolupracují úzce se 4. a 5. ročníkem. V 7.-9. ročníku je dosaženo věkové integrace projektovou organizací kurikula.
- Délku a obsah hodin určuje učitel, ve škole nezvoní.
- Děti oslovují učitele křestními jmény, tykají jim.
- Hodnocení je slovní ve všech ročnících a všech předmětech. Závěrečné hodnocení (na konci každého pololetí) formou dopisu hodnotí míru dosažení předepsaných výstupů, projevené a pozorované znalosti a dovednosti, chování dítěte, a zaměřuje se na motivaci k další školní práci. Pro potřeby přijímacích zkoušek jsou pak společně se slovním hodnocením udělovány také známky.
- Anglický jazyk je vyučován od 1. třídy pro všechny žáky, převážně metodou CLIL (výuka cizího jazyka prostřednictvím jiných předmětů).

- Při vyučování je důraz kladen na účelnost, porozumění, logické myšlení a pochopení problému. Upřednostňována je volnost dětského projevu před drilem a mechanickým memorováním. Přihlíží se k individuálním schopnostem v úpravě a rychlosti psaného projevu.
- Děti se učí otevřeně vyjadřovat, diskutovat, argumentovat, respektovat názor a individualitu druhého, pracovat s chybou.
- V průběhu celé docházky žáka směřujeme k naplňování Profilu absolventa Duhovky.
- Dětem důvěřujeme a snažíme se, aby děti důvěřovaly nám – děti se mohou kdykoliv bez ptaní napít, dojít si na záchod, na cokoliv se zeptat, svěřit se s problémy, vznést námitky a připomínky.
- Klademe důraz na psychickou pohodu dítěte.
- Odpolední družina je originální svým pojetím i koncepcí programové náplně. Děti ze všech tříd tráví v družině čas společně. Pestrý program umožňuje využít čas podle představ a individuálních potřeb každého dítěte, poskytuje prostor pro setkání s kamarády, volnou hru i relaxaci.
- Škola nabízí i řadu zájmových kroužků, jejichž spektrum odpovídá aktuálnímu zájmu dětí a možnostem školy.

2.7 OCHRANA MAJETKU, BEZPEČNOST, POJIŠTĚNÍ

- V hale školy je každé ráno jeden z pedagogů, který zodpovídá za bezpečnost dětí a jejich věcí v době ranního příchodu do školy.
- Ve škole je instalován bezpečnostní systém.
- Budova je vybavena systémem generálního klíče. Každý pracovník má jediný klíč, který mu umožňuje přístup do všech pro něj určených prostor.
- Během dne je budova uzavřena pro příchod zvenčí, každý návštěvník zvoní na kancelář a pracovníci kanceláře ověřují jeho oprávnění ke vstupu, případně kontrolují jeho pohyb po budově. Školní družina je odpoledne přístupná pouze zahradním vchodem (chráněn kódem).
- Pojistná smlouva zahrnuje majetek školy i úrazové pojištění dětí, a to na všech akcích školy po dobu celého roku.

2.8 DRUŽINA

- Družinu mohou navštěvovat všechny děti školy na základě podané přihlášky. Děti zde též tráví čas před vyučováním (7.45-8.20) a mezi dopoledním a odpoledním vyučováním.
- Družina využívá hlavní místnost, hernu a další místnosti.
- Po většinu dní využívají děti v družině prostor zahrady.
- Po individuální dohodě s vychovateli mohou děti trávit čas i v jiných než vyhrazených prostorách.
- Družina svým přístupem k dětem navazuje na přístup a montessori filozofii školy.
- Rodiče si pro děti chodí v odpoledních hodinách zahradní brankou.
- Děti opouštějí družinu na základě údajů vyplněných v lístcích odchodů nebo jiného písemného vyjádření rodičů.

2.9 STRAVOVÁNÍ

- Škola má k dispozici jídelnu a vlastní kuchyň.
- Každý den je během dopoledního bloku pro děti připravena ve třídách svačina. Podává se formou švédského stolu a skládá se například z pečiva, pomazánek, sýrů, uzenin, ovoce, zeleniny, nápoje.
- K obědu je na výběr ze dvou hlavních jídel. Cena obědů zahrnuje polévku, hlavní jídlo, pití a zeleninový salát.
- Odpoledne je pro děti připravena svačina v prostorách jídelny, skladba je podobná jako dopoledne.
- Během celého dne jsou dětem k dispozici nápoje.

2.10 OZDRAVNÉ POBYTY A KURZY

Pobyty dětí mimo Prahu jsou zejména příležitostmi k vzájemnému poznávání a rozvíjení vztahů mezi dětmi a pedagogy. Děti mají možnost poznávat i sama sebe v rámci jiných podmínek, než na které jsou zvyklé z domova. Tyto pobyty umožňují také poznávat naši zemi, objevovat její krásy a osobitost. Důležitou funkcí je také lepší možnost realizace průřezových témat, zejména osobnostní a sociální výchovy a environmentální výchovy.

Škola v přírodě zaměřená na plavecký výcvik – je určena dětem všech ročníků, kdy hlavním záměrem je upevnit vztahy v nově vytvořených třídách, podpořit sociální i komunikativní kompetence dětí a poskytnout základní plavecký výcvik v celkovém rozsahu minimálně 40 hodin. Koná se většinou v říjnu.

Kurz environmentální výchovy – je určen dětem ze 4.-5.ročníku, obsahově je zaměřen na témata environmentální výchovy a probíhá většinou v jarních měsících.

Škola v přírodě probíhá zpravidla v květnu, je zaměřena tematicky k učivu, především k přírodovědnému vzdělávání, poznávání kultury a regionálních zajímavostí, sportovním aktivitám.

Na 2. stupni mají žáci ročně 2týdenní výjezdy – jeden orientovaný na sportovní aktivity, druhý na bádání v oblasti přírodních a/nebo společenských věd.

2.11 DLOUHODOBÉ PROJEKTY

S ohledem na věk dětí 1. stupně se škola zaměřuje především na projekty, které podporují motivaci dětí k učení, jejich bezprostřední prožívání a kontakt mezi školou a rodinou. Patří mezi ně zejména:

Pojď se mnou pracovat – děti zvou rodiče a další členy rodiny přímo do výuky, ukazují jim, jak a s čím se učí, jak se pracuje s pomůckami, co se dá při vyučování prožít zajímavého.

Diplomové práce – žáci 5. třídy po ukončení výběrových řízení na další školy věnují poslední dva měsíce intenzivní práci na Diplomkách. Téma si vybírají sami na základě konzultace s třídním učitelem nebo rodiči, mohou pracovat samostatně i ve skupinách. Činnost vrcholí prezentací před třídou, rodiči, zájemci z jiných tříd a učiteli. Všichni mohou na vlastní oči sledovat velké rozdíly mezi dětmi, širokou škálu zájmů a pestrost jednotlivých projevů dětí.

Sváteční dílny, Mikuláš pro děti, Zimní koncert – tyto předvánoční akce vedou děti k lásce k národním tradicím, seznamují je s rozličnými mezinárodními kulturami i s kulturou a pojetím českých Vánoc. Vytvářejí ve škole sváteční atmosféru vzájemnosti a obdarovávání, dávají možnost udělat dárky pro své blízké. Mikuláš je pro školu příležitostí obdarovávání všech, samotnou akci zabezpečují nejstarší děti, probíhá také v rámci jednotlivých tříd.

Zahradní slavnost – slavnostní akce pro děti, rodiče a přátele školy. Probíhá v předposlední červnové sobotě v zahradě školy a pro zúčastněné je to den plný hudby, her a zábavy. Pro školu znamená dlouhodobou přípravu, na které se podílí všichni pracovníci školy, děti, pomáhají také rodiče. Na zahradní slavnosti se loučíme s absolventy školy.

Přespávání ve škole – oblíbená akce, při které se děti mohou poznat v jiném kontextu. Buduje vztahy ve třídě a sblížuje děti s učitelem, který se zde ocitá v jiné roli.

2.12 SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

2.12.1 Spolupráce s rodiči

Rodiče, děti a pedagogové tvoří „rovnostranný“ trojúhelník. Souvisí to s filozofií školy založené na vzájemné komunikaci a společné obohacující práci všech tří složek. Využíváme různorodosti profesí, zaměření a zájmů rodičů, kteří se mohou spoluúčastnit a pomáhat chodu školy. Spolupráce s rodiči je vítanou a přirozenou praxí.

Na podporu spolupráce rodiny a školy vznikla v minulém školním roce Asociace rodičů ZŠ Duhovka.

Každý rodič Duhovky ZŠ se může stát členem této asociace a je zván a vítán podílet se na aktivitách Asociace svým vlastním způsobem (dle svých možností a schopností).

Asociace je místem pro sdílení zkušeností a poznatků s fungováním tříd, školy, družiny. Nabízí pozitivní, otevřené prostředí pro každého rodiče.

Asociace je tvořena minimálně ze dvou „třídních rodičů“, přičemž každý rodič ze třídy je zván k podílení se na jejich aktivitách.

Rodiče mohou během celého roku kdykoli (po předchozí dohodě) navštívit třídu a pozorovat výuku. Každý měsíc jsou vyčleněny speciální „pozorovací dny“, kdy je možné se přijít do výuky podívat. Dvakrát v roce konají tzv. rodičovské konference, kdy se učitelé dané třídy s každým rodičem (resp. oběma rodiči) individuálně setkají a probírají s nimi výsledky jejich dětí. Kromě toho pro rodiče existuje řada dalších příležitostí k návštěvě školy – v době konzultačních hodin, třídních schůzek a při akcích pro ně pořádaných – semináře pro rodiče, různá vystoupení dětí, Zahradní slavnost...

O činnosti školy jsou pravidelně informováni prostřednictvím e-mailových zpráv, informační tabule v hale školy, webových stránek školy apod.

Smlouva o poskytování vzdělávání je uzavírána s rodiči na dobu pětiletého cyklu, obsahuje základní údaje o škole a pravidla vztahů mezi školou a rodiči. Přílohou smlouvy je školní řád, čímž je zajištěna informovanost rodičů o pravidlech ve škole.

Konkrétní pravidla komunikace mezi školou a rodinou jsou popsána ve zvláštním interním dokumentu školy.

Informace o obsahu výuky mohou rodiče získat ve školním vzdělávacím programu (obsah daného ročníku) a dále v individuálních plánech výuky dítěte (poskytují učitelé).

Další informace (nad rámec výše uvedeného) může rodičům poskytnout konkrétní třídní systém, který vždy na začátku roku vysvětlí rodičům učitelé (portfolio dítěte, notýsky apod.).

V každém pololetí vydává škola závěrečné hodnocení výsledků dítěte, a to slovní formou. V tomto hodnocení je popsáno, zda a případně do jaké míry dítě dosáhlo očekávaných výstupů podle školního vzdělávacího programu.

Doplňkovou informaci o výsledcích dítěte poskytují srovnávací testy, kterých se škola zúčastňuje. Testy jsou realizovány zpravidla ve 3., 4. a 5. ročníku.

2.12.2 Školská rada, Poradenská zařízení, Místní a regionální instituce, Pedagogická fakulta

Školská rada je zřízena a pracuje v souladu se školským zákonem, schází se nejméně 2x ročně.

Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 6 (případně s dalšími poradenskými zařízeními, kde žák školy absolvoval diagnostiku a byla doporučena podpůrná opatření).

Škola se stala v roce 2018 cvičnou školou programu „Učitel naživo“ (docházejí k nám studenti na praxi, naši učitelé jsou jejich mentory).

Spolupracujeme s Obvodní knihovnou Praha 6, kam děti s učiteli často docházejí.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Zaměření školy lze shrnout přibližně do těchto hlavních bodů:

- Montessori filozofie. Hlavní princip: Pomoz mi, abych to dokázal sám.
- Podpora bilingvního, česko-anglického prostředí
- Podpora rozvoje individuality dětí, a to způsobem, který respektuje jejich přirozené tempo učení

3.1.1 Montessori filozofie

Montessori pedagogika je pro nás tím nejvhodnějším nástrojem k naplnění níže uvedených vzdělávacích strategií. Podstata montessori filozofie je totiž v tom, že dítě poznává a učí se přes vlastní zkušenost, vlastním tempem, při práci s promyšlenými pomůckami, jde do hloubky porozumění a tím i k trvalejším znalostem. Stěžejní myšlenkou je, že dítě se učí nejlépe tehdy, když je tím procesem zaujato, když jej baví, těší a povzbuzuje, když nachází svoji vnitřní motivaci k učení. Montessori didaktika a metodika nám poskytly důkladně promyšlený a systematicky uspořádaný koncept, který je úspěšně aplikován již přes sto let v mnoha zemích a školách na světě.

3.1.2 Bilingvní česko-anglické prostředí

Základním prvkem dvojjazyčného programu Duhovky je přirozené setkávání dítěte s cizím jazykem. Usilujeme tedy o vytvoření bilingvního prostředí, kde každé dítě získává každodenní zkušenost s angličtinou. Tohoto cíle dosahujeme především standardní přítomností dvou učitelů ve výuce – českého a anglického. Děti jsou celým vyučovacím dnem provázeny oběma učiteli, každý z nich se jim individuálně věnuje, každý z nich s nimi pracuje, setkává se, přemýšlí, pomáhá jim. Oba s nimi procházejí celé kurikulum (samozřejmě s výjimkou jazyka, kterému se věnuje vždy příslušný učitel). Děti mohou během dne komunikovat jak s českým, tak s anglickým učitelem, obracet se na ně se svými žádostmi, zážitky, dotazy, povídat si s nimi, čerpat od nich vědomosti a dovednosti, případně jim „jen“ naslouchat. Anglický učitel s dětmi komunikuje samozřejmě nejen při výuce, ale i během svačin a obědů, na výletech a dalších cestách mimo školu, případně na týdenních školách v přírodě a při dalších příležitostech. Tím se pro ně angličtina postupně stává zcela přirozenou součástí jejich životního prostoru, zvykají si na ni jako na prostředek komunikace, „odposlouchávají“ zvuk cizí řeči, zbavují se obav z ní, učí se nejprve slova, pak věty...

Přítomnost angličtiny ve výuce je založena na aplikaci metody CLIL (Content and Language Integrated Learning, tj. obsahově a jazykově integrované učení). Jazykové vyučování je v převážné míře zaměřeno na procvičování čtyř dovedností (čtení, poslech, mluvení a psaní). Ve vyučování nejazykového předmětu jsou tyto čtyři dovednosti prostředkem k získání nových informací a k demonstraci pochopení vyučovaného předmětu. Právě tato dovednost, jednat v cizím jazyce v různých situacích, může být považována za největší výhodu CLIL především pro budoucí povolání žáků. Žáci se neučí jazykovým znalostem, které možná někdy později použijí, nýbrž znalostem, které použijí bezprostředně.

3.1.3 Podpora rozvoje individuality dětí

Vycházíme z toho, že tím nejdůležitějším je vztah dětí k učení jako takovému, jejich chuť a umění se učit, vnímání učení jako veskrze pozitivního a užitečného procesu, který obohacuje, přináší vnitřní uspokojení a lepší chápání světa kolem. Chceme dětem pomoci, aby byly samostatné, dokázaly se o sebe co nejvíce postarat, uměly si najít svoji cestu, stály si za svým názorem, byly cílevědomé... Všestranný rozvoj jejich osobnosti je pro nás klíčem k úspěchu v jejich další vzdělávací dráze i životě.

3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

3.2.1 Hodnoty Duhovky

Výchova a vzdělávání v Duhovce vycházejí z následujících principů (Hodnoty Duhovky):

Věříme, že v každém člověku je ukryt poklad. Pomáháme toto bohatství objevovat a rozvíjet.

- Bereme děti bez předsudků o jejich schopnostech a předpokladech. Současný výkon dítěte nemusí mít nic společného s výkonem budoucím.
- Každý má šanci najít v sobě vše, co potřebuje rozvinout. Pomůžeme mu to najít způsobem, který mu vyhovuje.
- Připraveným prostředím a s respektem k individuálnímu tempu umožňujeme každému dosažení jeho osobního maxima.
- Podporujeme a rozvíjíme důvěru v sebe a své schopnosti u dětí, učitelů i ostatních spolupracovníků.
- Učíme tak, aby člověk mohl vždy navázat na to, co již umí, a jeho schopnosti a dovednosti se stále rozvíjely.
- Hodnotíme vždy pouze konkrétní chování, nikoli člověka jako takového.
- Nemůžeme druhým předat, co sami nemáme. Proto neustále v sobě rozvíjíme to, co chceme, aby měli naši žáci a studenti.

Vidíme a respektujeme, co potřebují děti, rodiče, učitelé a stát. Chceme tyto potřeby skloubit a uspokojit.

- Potřeby dětí, rodičů, učitelů a dalších zúčastněných jsou pro nás klíčové. Průběžně je zjišťujeme, vyhodnocujeme a dále s nimi pracujeme.
- Vytváříme takové prostředí, aby děti, rodiče i učitelé chtěli a mohli sdělovat vše, co potřebují.
- Podporujeme učitele v rozvíjení sebereflexe a pomáháme jim, aby mohli uplatňovat své silné stránky, byli sami sebou a zažívali úspěšný život.
- Je pro nás velmi důležité, jak děti spolupracují. Když se spolupráce nedaří, zkoumáme, jestli to nejsme právě my, kteří mají něco změnit.
- Svobodný člověk zná své limity a omezení. Máme systém jasných pravidel a vyžadujeme jejich respektování dětmi, rodiči, učiteli i dalšími spolupracovníky.
- Zaručujeme naplnění státem předepsaných vzdělávacích cílů. Doplnujeme je o další cíle dané vzdělávacím systémem Duhovka.
- Průběžně Duhovku obohacujeme o nové a osvědčené poznatky z pedagogicko-psychologické praxe a filozofických přístupů z celého světa.
- U každého nového dítěte nebo studenta, a jeho rodičů, vždy ověřujeme, zda jejich potřeby a očekávání jsou v souladu s našimi možnostmi, zda je budeme schopni uspokojit.

Cítíme, že věřit a fandit je víc, než řídit a hlídat. Jsme průvodci na cestě ke spokojenému a úspěšnému životu.

- Vztahy mezi lidmi v Duhovce budujeme na principu důvěry a vzájemné podpory a průběžně o ně pečujeme. Čisté a přímé vztahy jsou pro nás prioritou.
- Všemi prostředky podporujeme chuť dětí i dospělých se trvale učit a poznávat svět kolem sebe i v sobě.
- Roli pedagoga chápeme jako roli průvodce. Pomáhá najít cíle, cestu a radost z poznávání.
- Respektujeme, že cesta ke spokojenému a úspěšnému životu není univerzální, ale originální v každém z nás.
- Podporujeme rozvoj jedinečných a silných osobností, schopných vytvářet plnohodnotné a respektující mezilidské vztahy.
- Rozvíjíme systém jednoduchých pravidel, která zajišťují každému stejná práva ve vzdělávání i v životě školy a děti učí, že pravidla jsou užitečná a často nezbytná.
- Děti ovlivňujeme komplexně. Víme, že ke spokojenému a úspěšnému životu potřebují nejen znalosti a dovednosti, ale také rozvinutou osobnost.

- Kulturní a sociální rozdíly mezi dětmi využíváme k podpoře jejich sociální a emoční inteligence a schopnosti obohacovat se odlišnostmi druhých.

Vzdělávání chápeme jako spolupráci, která rozvíjí kritické myšlení a schopnost být úspěšný a spokojený ve všech sociálních prostředích a kulturách.

- Ve vzdělávání nepředkládáme jednoznačnou, definitivní pravdu, ale vedeme ke schopnosti orientovat se v záplavě poznatků a umění je správně používat.
- Dítě není prázdná nádoba, do které "lijeme" poznatky, ale kompetentní individualita, kterou není možné zvenčit libovolně měnit.
- Ideálem učení pro nás nejsou jen vědomosti, ale především schopnost se sám učit a mít z toho radost.
- Rozvíjíme schopnost spolupracovat s druhými na dosahování společných cílů, ale i schopnost se prosadit.
- Učení chápeme jako spontánní a nepřetržitou lidskou aktivitu – dítě chce a potřebuje poznávat svět kolem sebe.
- Učíme chápat svět v souvislostech, kriticky hodnotit informace, obhájit svůj názor a odolávat manipulacím.
- Děti a učitelé jsou partneři, kteří jdou za společným cílem – učitel je průvodce, který pomáhá, podporuje, podněcuje a umožňuje.
- Největším expertem a učitelem je člověk sám sobě.

3.2.2 Montessori přístup

Role učitele v Montessori škole je postavena na nenápadném vedení a taktní pomoci. To ostatně vyjadřuje i motto celé Montessori pedagogiky: „Pomoz mi, abych to dokázal sám“. Postupuje se vždy od konkrétního k abstraktnímu a pro jednotlivé okruhy se využívají speciálně vyvinuté pomůcky. Tyto pomůcky usnadňují pochopení nových jevů, ale také zásadní měrou přispívají k hlubšímu a trvalejšímu uchování nově nabytých zkušeností a vědomostí.

Nejdůležitější principy v Montessori metodě výuky a výchovy jsou: bezpečnost, spolupráce, ohleduplnost, ticho, klid a láska.

V Základní škole Duhovka realizujeme ve výuce všechny hlavní principy Montessori systému:

- 1) Učení je založeno na **vlastním objevování dítěte**, na jeho aktivní činnosti, jejímž hnacím motorem je chuť dítěte poznávat, vrozená potřeba učit se a porozumět světu kolem sebe.
- 2) **Učitel je dítěti průvodcem** v tomto procesu učení, pomáhá mu tehdy, když to dítě potřebuje, respektuje jeho individuální vývoj a využívá senzitivních období dítěte, které představuje optimální „nastavení“ dítěte k získávání určitých znalostí a dovedností.
- 3) **Připravené prostředí**, a to jak materiálně (pomůcky), tak z hlediska osobnosti učitele a vztahů mezi lidmi (mezi učitelem a dětmi, mezi dětmi navzájem), je základním předpokladem efektivního učení.
- 4) **Možnost svobodné volby** – dítě si může zvolit na čem v daném čase, kde (v prostoru třídy) a s kým bude pracovat. Svobodná práce však neznamena, že dítě střídá činnosti bez ukončení nebo nedělá nic. Svoboda nespočívá v tom, že dítě zůstane ponecháno samo sobě, nebo že učitel vůbec nezasahuje do jeho vzdělávání a učebních procesů. Nějakou činnost si dítě zvolit musí. Učitel činnost dětí koordinuje a musí využít své pedagogické dovednosti, aby bez příkazů pomohl najít dítěti činnost, která ho zaujme. Svoboda dítěte je samozřejmě chápána jako povinnost, ne anarchie. To znamená, že pokud se dítě pro něco rozhodne, je jeho povinností práci dokončit. Pokud chce dítě pracovat s určitým materiálem, který ho zajímá – samo se svobodně rozhodne – je jeho povinností dodržet daná pravidla.
- 5) **Učitel** dává dítěti možnost svobodné volby ve výběru činností, ale současně preferuje a pomáhá vybírat činnost pro dítě, které se nedokáže samo rozhodnout. Dává svobodu dítěti tam, kde je schopné převzít zodpovědnost.

- 6) Zasahuje v případě, kdy se dítě nudí, nedokáže si vybrat činnost, nebo kde jsou porušována pravidla. Dále učitel podporuje a pomáhá dětem, které pomoc potřebují. Snaží se postupně doprovodit dítě do stádia vlastní odpovědnosti.
- 7) **Polarizace pozornosti:** Děti si hledají činnost, která je nejvíce zaujme a následně se do ní ponoří a jsou jí zcela zaujaty. Učitel je nechává pracovat do té doby, dokud toto zaujetí trvá, nepřerušuje práci dítěte, poskytuje jim dostatečný časový prostor (prakticky jsou ve škole i třídě odstraněny všechny zbytečné bariéry, které by toto neumožňovaly – například čas není rozdělen do vyučovacích hodin tradičním „zvoněním“, ale pro děti je velmi flexibilní).
- 8) **Práce s chybou:** Žáci nejsou za chyby trestáni nebo záporně hodnoceni, ale má jim být ukazatelem toho, co ještě je třeba procvičit či zopakovat. Chyba je chápána jako běžný, přirozený projev v procesu učení, jako užitečná součást řešení problémů a jako bohatý zdroj nových poznatků. Učitel by neměl používat negativní hodnocení, ale například nabídnout dítěti znovu tentýž materiál, aby mělo možnost si samo všimnout svých chyb a opravit je.
Materiály a pomůcky jsou připraveny tak, aby si dítě vždy samo mohlo zkontrolovat správnost řešení, najít a opravit chybu – vlastní chyby tak napomáhají v dalším učení.
- 9) **Práce s pochvalou:** Vztah dospělého a dítěte v Montessori pedagogice a výchově předpokládá láskyplný přístup učitele ke každému dítěti. Učitel se snaží používat diferencovaně jazyk tak, aby nehodnotil a neposuzoval, ale dával přitom najevo, že dítě získalo novou dovednost nebo mu projevil náklonnost a účast. Každé dítě potřebuje pocit jistoty, bezpečí, úspěšnosti, aby si ho někdo všiml a aby mělo radost a cítilo sebeuspokojení ze své práce; ale neustálé kladné či záporné hodnocení ze strany dospělých potom omezuje jeho svobodnou volbu činnosti a sebevědomí. Cílem je, aby děti dělaly to, co je vnitřně uspokojuje. S pochvalou se zachází přiměřeně tak, aby se dítě nestalo na pochvalu závislé. Dítě má cítit sebeuspokojení z práce, kterou dělá; nedělat práci pro uspokojování představ dospělého, pro pochvalu nebo známky (škola proto používá pouze slovní hodnocení). Pochvala je využívána zejména u nových a nejistých dětí k navození pocitu bezpečí a jistoty.
- 10) **Princip ticha a klidu:** Děti se učí zklidnit své tělo i myšlení. Následně využívají svého zklidněného stavu pro soustředěnou práci. Ve třídě je kladen důraz na co nejtíší hlasový projev (jak u dětí, tak u učitelů), pro navozování vzájemných kontaktů se používají takové způsoby, které neruší ostatní apod.
- 11) **Věkově smíšená skupina:** Společně pracují 2–3 ročníky dětí (1.-3. a 4.-6.). Takové prostředí podporuje spolupráci a komunikaci. Starší děti se rády starají o mladší a učí je, tím zase naopak zdokonalují své vlastní schopnosti. Ve třídě stejně starých dětí si dítě při sebemenší odchylce připadá nepatříčně, ve smíšené třídě se různorodost stává výhodou, která zároveň pomáhá principu nesrovnávat děti mezi sebou navzájem a poskytovat každému bezpečí v jeho individuálním vývoji.

3.2.3 Strategie k získávání klíčových kompetencí

V souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání je důležitým úkolem základní školy vybavit žáky klíčovými kompetencemi, které děti potřebují k rozvoji své osobnosti. Úroveň klíčových kompetencí je koncipovaná jako otevřený systém, na kterém je možno dále pracovat a rozvíjet ho, tvoří základ pro další celoživotní vzdělávání a všestranný osobní růst. Dále jsou popsány konkrétní strategie, které volíme pro naplňování jednotlivých klíčových kompetencí.

3.2.3.1 Kompetence k učení

Cíl – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Jak cíle dosahujeme:

- učíme žáky zodpovědnosti za jejich vzdělávání, za jejich osobní rozvoj, vedeme je k pochopení celoživotní potřeby učení a trpělivosti
- na osobních zážitcích a příkladech vysvětlujeme žákům smysl a potřebu učení
- podporujeme hledání, bádání, objevování, samostatnost a tvořivost

- učíme žáky hledat vlastní cesty a různé způsoby dosažení cíle vzdělání
- klademe důraz na vztah k literatuře a čtení s porozuměním, schopnosti zpracovávat text, vyhledávání informací, snažíme se u dětí rozvíjet schopnost pohledu sama na sebe, sebereflexe, sebezpojetí a sebehodnocení
- snažíme se, aby si žák uvědomil své přednosti, úkoly koncipujeme s nadějí na úspěšné zvládnutí a prožitkem úspěšnosti zvyšujeme motivaci
- zařazujeme sebezpoznávací a objevné činnosti a zajímavé úlohy
- činnosti a formy učení umožňují vytvářet situaci, v níž dítě prožívá radostný pocit z učení
- učíme žáky využívat všechny dostupné prameny k získávání informací, vyhledávat poznatky v literatuře, aktuálních textech i na internetu, zpracovávat je a používat
- vedeme žáky k chápání získaných informací jako součástí celku, učíme je vnímat souvislosti, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

3.2.3.2 Kompetence k řešení problémů

Cíl – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Jak cíle dosahujeme:

učíme děti

- vidět problém jako výzvu a příležitost k poznání
- nebát se problémů, předcházet jim, řešit je a hledat různá řešení
- při řešení problémů spolupracovat
- nést zodpovědnost za svá rozhodnutí
- chuti hledat a prosazovat vlastní cesty a vlastní názor
- chuti a odvaze přistupovat k řešení podle svých možností a představ
- zapojit se do řešení problémů školního i běžného života
- respektovat různé pohledy na řešení
- uplatňovat uvážlivá rozhodnutí

3.2.3.3 Kompetence komunikativní

Cíl – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Jak cíle dosahujeme:

učíme děti

- komunikovat takovým způsobem, jakým chtějí, aby bylo komunikováno s nimi
- naslouchat a vytvářet si názor
- vyjadřovat názor ústně i písemně
- najít v dramatickém projevu další možnosti vyjadřování a komunikace (neverbální komunikace)
- porozumět textům, vedeme je k chápání celkových obsahů sdělení ústních či písemných
- tvořit dohody vzájemného komunikování, nejen mezi sebou navzájem, ale i s ohledem na věkovou kategorii diskutujících
- využívat internet při rozvíjení komunikačních dovedností
- pochopit základy etické a efektivní komunikace v praktických diskusích
- komunikovat s lidmi různých profesí i věkových skupin, a to různými prostředky – ústně, písemně, telefonem, e-mailem, v rámci nejrůznějších projektů
- pořádat různé akce pro školu i pro veřejnost
- přednášet na veřejnosti „diplomové práce“
- zapojit své rodiče do výuky – přicházejí do vyučovacích hodin, na akce školy atd.

3.2.3.4 Kompetence sociální a personální

Cíl – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci i úspěchy vlastní i druhých

Jak cíle dosahujeme:

učíme děti

- vytvářet školní pravidla, která jsou společnou prací všech lidí ve škole nebo ve třídě
- uplatňovat vytvořená pravidla vzájemného soužití v každodenním životě školy
- vzájemně si pomáhat
- rozpoznávat svoje místo a poslání ve skupině
- střídát role ve skupině podle momentálních potřeb
- rozvíjet umění sebereflexe a pochopení sebe sama a vzájemného fungování ve společenství ostatních
- oceňovat úspěch svůj i druhého
- rozvíjet pomoc a spolupráci se všemi, kteří ji potřebují
- chápat potřeby druhého, podporujeme přirozenou potřebu pomáhat
- podporovat dobročinné akce, pomáhat při povodních (výtvarnými akcemi) atd.
- využívat příležitostí k multikulturní výchově a zkušeností zahraničních dětí, které seznamují ostatní se zvyky a kulturou své země
- využívat různého stupně a typu nadání – necháváme děti, aby se vzájemně učily

3.2.3.5 Kompetence občanské

Cíl – připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

Jak cíle dosahujeme:

učíme děti

- respektovat všeobecně přijaté dohody
- uvědomovat si potřebu společného života ve společnosti a poskytovat si navzájem pomoc
- respektovat a ctít individuální rozdíly, odlišnosti, jedinečnosti
- respektovat názory, náboženství a přesvědčení druhých lidí
- zaujímat etický a mravní postoj ke vnímání individuality druhého bez ohledu na národnost, sociální úroveň nebo vyznání
- odmítat útlak a hrubé zacházení a vytvářet si k těmto negativním projevům vlastní postoj a názor
- odvaze postavit se násilí
- uvědomovat si možnosti volby, zodpovědně se rozhodovat a chovat – na příkladech z praktického života diskutujeme s dětmi o možných úhlech pohledu
- chápat pojmy jako stát, národ a tradice na konkrétních akcích, kde jsou děti tvůrci i aktéry
- chránit a respektovat přírodu, vedeme děti k lásce k zemi jako základní lidské životní potřebě, vedeme je k ekologickému myšlení a k chápání člověka jako součástí celku země

3.2.3.6 Kompetence pracovní

Cíl – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Jak cíle dosahujeme:

učíme děti

- rozlišovat pracovní priority a plnit zadané úkoly
- využít časového plánování, rozvržení sil a možností
- pracovat efektivně a bezpečně s ohledem na vztah k sobě, druhým a přírodě
- chápat a dodržovat dohodnutá pravidla
- používat bezpečně pracovní pomůcky, nástroje a vybavení
- konzultovat svoje schopnosti a dovednosti s pedagogy i psychologem tak, aby si vytvářeli vlastní cestu a představu dalšího rozvíjení

- orientovat se v základních pracovních, profesních a podnikatelských aktivitách, ve kterých hledají své vlastní možnosti

3.3 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

3.3.1 Školní proinkluzivní systém

Škola se dlouhodobě podílí na začleňování dětí se speciálními potřebami. Speciální potřeby v tomto smyslu nevnímáme pouze jako mimořádné situace, ale také jako označení všech speciálních potřeb jakéhokoliv dítěte. Výraz „speciální potřeba“ se využívá jako ustálené označení v rámci inkluzivního programu školy. Vycházíme z předpokladu, že každé dítě potřebuje individuální přístup, tzn. začlenění vlastně probíhá jako běžná součást vyučování, kterou není třeba zvláště pojmenovávat nebo definovat. Kromě standardních postupů při zajištění potřeb dětí, se různé druhy potřeb (fyzické i mentální, výukové, v chování atd.) zohledňují v montessori pojetí výuky, kde každé dítě má možnost pracovat přiměřeně svým možnostem. Škola věnuje také dlouhodobě významnou péči a pozornost žákům se specifickými vývojovými poruchami učení (SPU), kde je klíčová podpora školního speciálního pedagoga.

Spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou (případně speciálně pedagogickými centry), poskytujeme konzultace nejen pro děti se specifickými potřebami. Se souhlasem rodičů uskutečňujeme prostřednictvím školního psychologa či speciálního pedagoga dle potřeby předběžnou diagnostiku dětí, u nichž učitelé předpokládají vývojové poruchy učení (tzv. dyslexii, dysgrafii, dyskalkulii a lehkou mozkovou dysfunkci). V souladu s koncepcí školy a respektováním individuálních dispozic a indispozic každého jedince není tento fakt zdůrazňován jako handicap.

Speciální pedagog poskytuje pravidelné hodiny speciálně pedagogické péče dětem, které to potřebují, tj. kterým bylo toto podpůrné opatření doporučeno ve zprávě poradenského zařízení. Dále poskytuje dětem, rodičům i pedagogům konzultace v případě potřeby na bázi odborného poradenství.

V případě, že jsou u dítěte poradenským zařízením diagnostikovány takové speciální vzdělávací potřeby, které vyžadují vzdělávání podle individuálního plánu, je učitelem (po rozhodnutí ředitele školy a na základě žádosti rodičů) vypracován tento vzdělávací plán, kde jsou specifikovány konkrétní výukové postupy a způsoby podpory. Na vypracování plánu se také podílí školní speciální pedagog, případně školní psycholog nebo výchovný poradce. Tento plán podepisují učitel, rodič, školní speciální pedagog nebo psycholog, případně asistent pedagoga.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření (pokud je doporučen poradenským zařízením). Vychází ze školního vzdělávacího programu a obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Plnění plánu vyhodnocují učitelé ve spolupráci se školním speciálním pedagogem, případně se školským poradenským zařízením.

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s lehkým mentálním postižením (od třetího stupně podpory), je pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště nebo poradenského zařízení, které stanovilo podpůrná opatření pro daného žáka.

V případě 1.stupně podpůrných opatření zpracovává škola (resp. třídní učitelé s pomocí speciálního pedagoga a případně školního psychologa nebo výchovného poradce) pro žáka **Plán pedagogické podpory**, a to na základě individuálních potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu apod. Plán schvaluje ředitel školy a je s ním vždy seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující, podle charakteru opatření pak také asistenti pedagoga a vychovatelé školní družiny. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. Plán škola vyhodnocuje (z hlediska naplňování jeho cílů) v průběhu celého školního roku, nejčastěji po čtvrtletích, nejpozději však po 3 měsících od začátku jeho realizace. Pokud po 3 měsících nevedou opatření k naplnění stanovených cílů, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

Pedagogové si doplňují poznatky z oblasti speciální pedagogiky, spolupracují se školním psychologem. Hodnocení žáků má motivující charakter, je slovní. Veškeré hodnocení reflektuje klíčové kompetence žáků. Pravidla jsou vymezena v části ŠVP – Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy. Forma začlenění dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se u nás uskutečňuje tedy výhradně formou zařazení do běžných tříd, s využitím asistentů a vzájemné spolupráce mezi dětmi a dospělými, nejen v jednotlivých třídách, ale v celé škole. Vzhledem k počtu žáků lze u nás vytvářet prostředí vzájemnosti a sounáležitosti s ohledem na respektování odlišností, vnímání potřeby pomoci. K práci s dětmi se specifickými potřebami využíváme jak montessori pomůcky, tak i případně speciální pomůcky, speciální učebnice, kompenzační pomůcky pro dyslektiky, dysgrafiky a dyskalkuliky, počítačové výukové programy, dobře vybavenou knihovnu, máme zřízenou relaxační místnost pro možnost odpočinku. Pravidelná je spolupráce s rodiči. Jsou zváni na společné konzultace spojené s hodnocením stanovených forem spolupráce a úrovně vědomostí a kompetencí žáka.

3.3.2 Funkce asistenta pedagoga

Zřízením pozice asistenta pedagoga sledujeme následující cíle:

- Zkvalitnit přístup ke specifickým potřebám dětí
- Pokračovat v individuální integraci dětí do běžné třídy
- Ulehčit náročnou práci učitelům ve třídách, kde jsou tyto děti začleněny
- Poskytnout dětem podporu v podobě člověka, který je ve škole právě pro pomoc dítěti
- Celkově podpořit myšlenku, že naše školství umí poskytovat kvalitní výuku v běžném typu školy i dětem se speciálními potřebami

Činnost asistenta má dvě roviny. Požadujeme kvalitní spolupráci s pedagogem a zároveň vlastní aktivitu na základě pozorování dětí a práce učitele. První vychází z objednávek učitele, druhá z iniciativy asistenta, po každé však tak, aby se obě činnosti doplňovaly, navazovaly na sebe, nikoliv se vzájemně rušily. Kritérium stanoví učitel, zjednodušeně platí, že v době, kdy nemá učitel k asistentovi konkrétní objednávku, vykonává samostatně podpůrnou práci, která navazuje na momentální činnost třídy. Asistent věnuje určitý čas cílenému pozorování za účelem předkládat učiteli návrhy na další možná zapojení.

Nejbližším spolupracovníkem asistenta je učitel, tzn. jakékoliv nejasnosti řeší přímo s ním, společné připomínky a dotazy asistenta a učitele se mohou konzultovat se speciálním pedagogem. Dalším zapojeným členem je samo dítě, které podává informace o tom, jak mu vyhovuje spolupráce a přístup, co mu pomáhá, co potřebuje ve větší míře apod.

Zpětná vazba a reflexe z každého dne se poskytují v aktuální době – dítě učiteli a asistentovi, asistent učiteli, ale také učitel asistentovi.

Náplní asistenta je v konečné podobě pomoc a asistence učiteli, nikoliv pouze paralelní vyučování. Vyladování kompetencí učitel x asistent směřuje k cíli zkvalitnit vyučování jako celek. Konkrétně to znamená, že asistent umožní provedení jakéhokoliv úkolu, úkonu, pokynu dítěti tím, že učitelovo vedení upraví a předloží dítěti v individuální a zvládnutelné formě a zůstane mu průvodcem. Asistent dobře zná dítě a jeho potřeby při vzdělávacím procesu. Formují se v průběhu výše uvedené zpětné vazby.

Aktivní činnost asistenta spočívá jak ve vzdělávacích činnostech, tak výchovném procesu. Ve zkušebním týdnu pouze na vyzvu učitele, není-li dohodnuto jinak.

Asistent se účastní i mimoškolních akcí, kde se prohlubuje poznávání a vztah s dětmi, jsou přítomni také rodiče, se kterými asistent společně s učitelem pravidelně komunikuje a konzultuje aktuální potřeby.

3.4 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

V souvislosti s naší snahou podporovat a zohledňovat individuální potřeby každého dítěte chceme poskytovat dětem s nadprůměrným nadáním prostor, informace, rozvoj a motivující vedení. Je to výsledek společné dohody mezi dítětem, rodičem a příslušnými pedagogy. Nejedná se pouze o děti s nadprůměrným intelektem, ale i s jakýmkoli specificky zaměřeným nadáním, aby tak měly svůj prostor pro růst a možnost pre-

zentování svých schopností. Montessori pedagogika a metodika vyučování jsou pro rozvoj nadání dítěte mimořádně vhodnými.

Odpovídající přístup volíme na základě průběžného sledování zvýšených potřeb dítěte, projevuje se v dané oblasti, kde je podle domluvy nutné upravit obsahovou náplň, dále také ve volbě forem práce z hlediska efektivnosti (např. samostatná dlouhodobá tvůrčí práce na přírodovědném projektu, příprava studijních materiálů pro ostatní spolužáky apod.). Celkově jde o to, abychom děti nebrzdili, nebo je dokonce demotivovali ve využívání silných stránek, ale pomohli jim potřebným tempem nadání rozvíjet.

Celkově se snažíme respektovat osobní tempo a individualitu dětí, a i když tento přístup je někdy komplikovanější (vytváření vlastních pravidel, aktuální potřeba dítěte se prezentovat a pracovat na své oblasti, která je právě v té chvíli zajímavá), upřednostňujeme takové formy práce, které v sobě tyto podmínky mohou skloubit.

V případě, že školní poradenské zařízení diagnostikuje u žáka mimořádné nadání, zpracuje a realizuje škola individuální vzdělávací plán postupem obdobným, jak je uvedeno výše.

3.5 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata reprezentují v celé své šíři okruhy aktuálních problémů současného člověka a světa. Posouvají základní vzdělávání blíž k ideálu celkového rozvoje člověka a stávají se jeho významnou a nedílnou součástí. Umožňují žákům lépe pochopit komplexitu života, vytvářejí prostor pro individuální přístup i pro vzájemnou spolupráci. Pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot, názorů, potřeb a směřování. Prostupují celým vzděláváním a svým formativním charakterem vstupují do mnoha činností ve výuce i mimo ni. Jsou realizována formou integrace do vyučovacích předmětů. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Blíže je integrace vyjádřena v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů.

3.5.1 Průřezová témata – 1. stupeň

Osobnostní a sociální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	Č, A, K, H, V, T, P	Č, A, M, K, H, V, T, P	Č, A, M, K, H, V, T, P	Č, A, M, K, H, V, T, P	Č, A, M, K, H, V, T, P
Sebepoznání a sebepojetí	V	V	V		H
Seberegulace a sebeorganizace	T		H	K	K, A
Psychohygiena	Č, K, T, P	Č, K, T, P	Č, K, T, P	Č, T, P	Č, T, P
Kreativita	H, V	Č, H, V, T	Č, H, V, T	H, V	H, V, I
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	Č, A, K	Č, K	A	M, K	M
Mezilidské vztahy	Č, K, H, V, T, P	Č, K, V, T, P	A, M, V, T, P	A, K, V, T, P	Č, A, H, V, T, P
Komunikace	Č, K, T, P	Č, A, K, T, P	Č, A, T, P	Č, A, K, P	Č, A, K, P
Kooperace a kompetice	M, K, T, P	M, K, T	M, Č, T	M, T	M, K, T, I
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			M	Č, M	Č, M, K
Hodnoty, postoje a praktická etika	V	K, V	V	M, V	Č, M, K, V
Výchova demokratického občana					
Občanská společnost a škola	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			K	M, K	K

Občan, občanská společnost a stát			K		
Formy participace občanů v politickém životě				K	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					K
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	K, V	K, V	Č, K, V	Č, A, V	Č, M, V
Objevujeme Evropu a svět					A
Multikulturní výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	Č, K, V, P	Č, K, V, P	Č, A, K, H, V, P	Č, K, H, V, P	Č, K, V, P
Lidské vztahy	M, P	M, P	M, P, T	M, P	M, K, H, T, I
Etnický původ	Č, K	Č, K	Č, K	Č, K	Č, K
Multikulturalita	Č, K	Č, A, K	Č, A, K	Č, K	Č, A, K
Environmentální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy		K	K	K	
Základní podmínky života	V	V	V	K	K
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		K			K
Vztah člověka k prostředí				K	
Mediální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Č, K	Č, K, T
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Č	
Stavba mediálních sdělení					Č
Vnímání autora mediálních sdělení	V	V	V		Č
Fungování a vliv médií ve společnosti				K	Č, K, I

Poznámky: Č – český jazyk, A – anglický jazyk, M – matematika, K – kosmická výchova, I – informatika, H – hudební výchova, V – výtvarná výchova, P – pracovní výchova, T – tělesná výchova

3.5.2 Průřezová témata – 2. stupeň

Tematické okruhy PT	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celoškolní problematika
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)					
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium	TH INT/všechny předměty	TH INT/všechny předměty Karta/mapa studijních dovedností	TH INT/všechny předměty	TH INT/všechny předměty	Montessori principy
Sebepoznání a sebepojetí: já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí	TH INT/AJ, ČJ INT /TV Výstup: Scio testy	TH INT/AJ, ČJ Scio testy KURZ: Teambuildingový kurz	TH INT/AJ, ČJ Scio testy KURZ: Teambuildingový kurz	TH INT/AJ, ČJ INT/Bi Scio testy KURZ: Teambuildingový kurz	Testování v AJ (Benchmarking), Formativní metody hodnocení, Reflexe a sebereflexe, deník Portfolio SERVICE LEARNING
Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	TH INT/všechny předměty	TH INT/všechny předměty	TH INT/všechny předměty	TH INT/všechny předměty	Školní diář, Školní řád SERVICE LEARNING
Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá	TH INT/všechny předměty	TH INT/všechny předměty	TH INT/všechny předměty	TH INT/všechny předměty	SERVICE LEARNING Péče školního psychologa a speciálního

organizace času; dovednosti zvládnání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích					pedagoga, Podpora asistentů, Rozvrh, Preventivní program Školní diář Deník
Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	TH INT/všechny předměty	TH INT/všechny předměty	TH INT/všechny předměty	TH INT/všechny předměty	Projekty ve věkově smíšených skupinách
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí	TH INT/Kosmická výchova Komunitní kruh	TH Assembly KURZ/Teambuildingový kurz	TH Assembly KURZ: Teambuildingový kurz	TH Assembly KURZ: Teambuildingový kurz	Service learning
Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)	TH INT/ČJ	TH KURZ/Teambuildingový KURZ/Sportovní INT/ČJ	TH KURZ/Sportovní INT/ČJ	TH KURZ/Sportovní INT/ČJ	Service learning Školní řád Třídní pravidla Komunitní kruh
Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení	TH INT/ČJ, AJ,	TH INT/ČJ, AJ	TH INT/ČJ, AJ, 2CJ	TH INT/ČJ, AJ, 2CJ	Pravidla pro komunikaci (Handbook) Techniky

<p>pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci</p>					<p>montessori pedagogiky (např. Montessori dialog)</p>
<p>Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence</p>	<p>INT/všechny předměty</p>	<p>INT/všechny předměty PRO/podzimní výjezdy PRO/ Zahradní slavnost</p>	<p>INT/všechny předměty PRO/podzimní výjezdy PRO/Třídni projekty</p>	<p>INT/všechny předměty PRO/podzimní výjezdy</p>	<p>Montessori principy (Handbook) PRO/smíšené věkové skupiny PRO/Sportovní den</p>
Morální rozvoj					
<p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí</p>	<p>TH INT/všechny předměty</p>	<p>TH INT/všechny předměty</p>	<p>TH INT/všechny předměty</p>	<p>TH INT/všechny předměty</p>	<p>Service learning (Handbook) Preventivní program</p>

učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci					
Hodnoty, postoje, praktická etika: analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	Komunitní kruh	Assembly	Assembly	Assembly	Academic Honesty Policy Reflexe pro učitele, Hodnocení spolužáků, Dobrovolnická činnost, Charitativní aktivity
2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)					
Občanská společnost a škola: škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	Komunitní kruh	Assembly	Assembly	Assembly	Assembly, Dobrovolnická činnost, Charitativní aktivity Den otevřených dveří
Občan, občanská společnost a stát: občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a	INT/Kosmická výchova	INT/Kosmická výchova	INT/Kosmická výchova	INT/Kosmická výchova	Projekty na podporu žáku s odlišným mateřským jazykem

povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)					
Formy participace občanů v politickém životě: volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí	INT/Kosmická výchova	INT/Kosmická výchova	INT/Kosmická výchova	INT/Kosmická výchova	Modelové volby
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	INT/Kosmická výchova	INT/Kosmická výchova	INT/Kosmická výchova	INT/Kosmická výchova	Assembly
3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)					
Evropa a svět nás zajímá: rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	INT/ČJ INT/AJ INT/Kosmická výchova, M	INT/ČJ INT/AJ NT/ Kosmická výchova, M	INT/ČJ INT/AJ, 2CJ INT/ Kosmická výchova, M	INT/ČJ INT/AJ, 2CJ INT/ Kosmická výchova, M	PRO/ výjezdy do zahraničí

<p>Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů</p>	INT/AJ, ČJ INT/ Kosmická výchova, M	INT/AJ, 2CJ INT/ Kosmická výchova, M	INT/AJ, 2CJ INT/ Kosmická výchova, M	INT/AJ, 2CJ INT/ Kosmická výchova, M	Výměnný pobyt
<p>Jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže</p>	INT/ Kosmická výchova	INT/ Kosmická výchova	INT/ Kosmická výchova	INT/ Kosmická výchova	
4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Mkv)					
<p>Kulturní diference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě</p>	INT/AI, ČJ	INT/AI, 2CJ, ČJ	INT/AI, 2CJ, ČJ	INT/AI, 2CJ, ČJ INT/ Kosmická výchova	Principy pedagogiky Montessori SERVICE LEARNING
<p>Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo</p>	TH INT /	TH	TH	TH INT/	Vánoční setkání, Zahradní slavnost Projekty na podporu žáků s odlišným mateřským

<p>generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</p>					<p>jazykem, Charitativní aktivity SERVICE LEARNING Preventivní program</p>
<p>Etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku</p>	<p>INT/ Kosmická výchova</p>	<p>INT/ Kosmická výchova</p>	<p>INT/ Kosmická výchova</p>		<p>Preventivní program</p>
<p>Multikulturalita: multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p>	<p>INT/AJ INT/ČJ</p>	<p>INT/AJ INT/2CJ INT/ČJ</p>	<p>INT/AJ INT/2CJ INT/ČJ</p>	<p>INT/AJ INT/2CJ INT/ČJ</p>	<p>Projekt na podporu žáků s odlišným mateřským jazykem</p>

<p>Princip sociálního smíru a solidarity: odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty</p>				INT/Kosmická výchova	
5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)					
<p>Ekosystémy: les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</p>	INT/Kosmická výchova	INT/ Kosmická výchova	INT/ Kosmická výchova	INT/ Kosmická výchova	
<p>Základní podmínky života: voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické</p>	INT/ Kosmická výchova	INT / Kosmická výchova	INT/ Kosmická výchova	INT/ Kosmická výchova	

<p>změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)</p>					
<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí: zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti);</p>	<p>INT/ Kosmická výchova, M</p>	<p>INT/ Kosmická výchova, M</p>	<p>INT/ Kosmická výchova, M</p>	<p>INT/ Kosmická výchova, M</p>	<p>Třídění odpadů, Dobrovolnická činnost</p>

ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)					
Vztah člověka k prostředí: naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)	INT/ Kosmická výchova	INT/ Kosmická výchova	INT/ Kosmická výchova	INT/ Kosmická výchova	Program ERDKINDER
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MV)					
Tematické okruhy receptivních činností					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení:	INT/všechny	INT/všechny předměty	INT/všechny	INT/všechny	

<p>přestování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu</p>	předměty		předměty INT/Volitelné předměty	předměty	
<p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)</p>			INT/IKT	INT/IKT	
<p>Stavba mediálních sdělení: příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita,</p>	INT/AJ, ČJ	INT/AJ, ČJ	INT/AJ, ČJ	INT/AJ, ČJ	

blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)					
Vnímání autora mediálních sdělení: identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu	INT/AJ, ČJ, Kosmická výchova, VV	INT/AJ, ČJ, Kosmická výchova, VV	INT/AJ, ČJ, Kosmická výchova, VV	INT/AJ, ČJ, Kosmická výchova	
Fungování a vliv médií ve společnosti: organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách	INT/AJ, ČJ, Kosmická výchova, IKT	INT/AJ, ČJ, Kosmická výchova	INT/AJ, ČJ, Kosmická výchova, IKT	INT/AJ, ČJ, Kosmická výchova, IKT	
Tematické okruhy produktivních činností					
Tvorba mediálního sdělení:	INT /AJ, ČJ, VV	INT /AJ, ČJ, 2CJ, VV	IINT /AJ, ČJ, 2CJ,	INT /AJ, ČJ, 2CJ,	

<p>uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení</p>			VV, IKT	VV, IKT	
<p>Práce v realizačním týmu: redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce</p>		INT/Kosmická výchova	INT/Kosmická výchova, IKT	INT/Kosmická výchova, IKT	

Legenda:

PT – průřezové téma

INT – integrace obsahu

PRO – realizace pomocí projektu

KURZ – kurz

SEM – seminář, beseda, workshop

EX – exkurze

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1 UČEBNÍ PLÁN ZŠ DUHOVKA – 1. STUPEŇ.

			Ročníky							
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předměty	I.	II.	III.	IV.	V.	celkem	min. dota- ce RVP	Disp.h.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	8	8	8	7	7	38	33	5
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	2	2	3	3	3	13	9	4
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	5	5	5	23	20	3
Informační a komunikační technologie		ICT					1	1	1	
Člověk a jeho svět		Kosmická výchova	2	3	3	4	4	16	12	4
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	12	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	
Člověk a svět práce		Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5	5	
			21	22	24	25	26	118		16

4.2 UČEBNÍ PLÁN ZŠ DUHOVKA – 2. STUPEŇ.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předměty	Ročníky				celkem	min. dotace RVP	Disp.h.	Výchova ke zdraví	Člověk a sv. práce
			VI	VII	VIII	IX					
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	5	4	4	4	17	15	2		
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	5	5	5	5	20	12	8		
	Další cizí jazyk	Německý jazyk			2	2	2	6	6		
Španělský jazyk											
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	4	4	16	15	1		
Informační a komunikační technologie		ICT	1		1	1	3	1	1		1
Člověk a společnost		Kosmická výchova	3	4	5	5	17	11	4	1	1
Člověk a příroda			5	6	7	7	25	21	2	1	1
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	10	10			
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1					
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	10			
	Výchova ke zdraví	(integrováno v ostat. předmětech)									
Člověk a svět práce		(integrováno v ostat. předmětech)					0	3			
			28	30	32	32	122	104	18	2	3

5. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

5.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

5.1.1 Způsoby hodnocení žáků

Škola užívá ve všech předmětech všech ročníků slovní hodnocení.

Vzdělávací program předpokládá, že jeho východiska a záměry se projeví také v přístupu k hodnocení žáků a ve výběru hlavních kritérií, podle nichž se posuzuje, jak ve škole žáci pracují a jakých výsledků dosahují. V těchto přístupech a kritériích by se konkrétně mělo odrazit, k čemu chce škola žáky vést, jaké vědomosti, dovednosti a kompetence mají ve vyučování získávat a jaké vlastnosti se mají u nich vytvářet a upevňovat.

Významným rysem tohoto přístupu k hodnocení je posilování kladného vztahu žáků k vlastnímu vzdělávání, oceňování jejich pozitivních projevů, respektování přirozených rozdílů ve způsobu učení i podněcování a podporování jejich individuálních možností rozvoje.

V rámci vzdělávacího programu je jedním z hlavních předpokladů chápání dítěte jako harmonického celku, nikoliv pouze jako žáka s určitou mírou vědomostí. Toto východisko se projevuje v přístupu k hodnocení žáků i ve výběru hlavních kritérií, podle nichž se posuzuje, jak dítě ve škole pracuje, jak se projevuje, jakou míru úsilí vynakládá na zvládnání výuky a jakých výsledků dosahuje ve všech oblastech vědomostí, dovedností, žádaných kompetencí i motivace, které jsou důležitým předpokladem dalšího rozvoje.

Hodnocení je díky domluveným pravidlům a kritériím pro děti srozumitelné, často poukazuje na konkrétní situace, ve kterých se dítě výrazným způsobem projevilo. Poskytuje dítěti možnost objektivně posoudit svoji úspěšnost, snaží se být zpětnou vazbou, vypovídat o míře zvládnutí potřebných kompetencí. Volba popisného jazyka má za cíl vytvářet kladný vztah ke vzdělávání a motivovat k další práci.

Hodnocení žáka učitelem probíhá nejen při pololetním hodnocení, ale přímo v průběhu výchovně vzdělávacího procesu. Učitel poskytuje dítěti nezbytnou zpětnou vazbu a pravdivý obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích konkretizovaných výstupů (vedoucích ke klíčovým kompetencím).

Hodnocení žáka pak vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, učitel má svoji argumentaci pro hodnocení žáka.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno v naší škole pouze slovně. Hodnocení je:

- a. jednoznačné
- b. srozumitelné
- c. srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- d. věcné
- e. všestranné

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, obsahuje i doporučení v dalším rozvoji. Výsledky vzdělávání jsou v hodnocení popsány tak, že je zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

Pokud dítě přestupuje na jinou školu, může mu být v případě žádosti rodičů nebo této školy slovní hodnocení převedeno do klasifikace. Pro účely přijímacího řízení na víceletá gymnázia je slovní hodnocení převedeno na klasifikaci vždy.

Školní řád stanovuje:

- a. zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou
- b. zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
- c. zásady pro používání slovního hodnocení, včetně předem stanovených kritérií

- d. zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení pro slovní hodnocení
- e. způsob získávání podkladů pro hodnocení
- f. způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- g. zásady pro udělování výchovných opatření

Hlavním účelem hodnocení je motivovat žáky a poskytnout jim nezbytnou zpětnou vazbu s cílem, aby byli schopni se naučit vlastnímu sebehodnocení a hodnocení výsledků svých spolužáků.

Způsob průběžného hodnocení a posuzování výsledků dětí

Evidence dílčích pokroků slouží jako podklad pro vypracování slovního hodnocení a jako informace, na které oblasti učiva má dítě zaměřit pozornost v dalším pololetí. S výsledky vzdělávání jsou rodiče seznamováni především v rámci tzv. rodičovských konferencí (2x ročně) a při individuálních konzultacích.

V celorepublikových srovnávacích testech KALIBRO nebo SCIO, které si školy mohou dobrovolně objednat, si děti procvičí „testovací“ situace vytvořené jiným subjektem, než je škola. Naše škola využívá těchto testů zpravidla pro 3. a 5. ročník, aby získala určitou zpětnou vazbu při porovnání s ostatními školami. I když je vypovídací schopnost takových testů omezená, poskytují některé významné informace o dosahování očekávaných výstupů a mohou být pro učitele signálem, že se má ve výuce na některé oblasti více zaměřit.

Po zavedení jednotných přijímacích zkoušek na střední školy z českého jazyka a matematiky jsou pro školu zpětnou vazbou také souhrnné výsledky z těchto testů.

Přechod absolventů školy na jiné školy

Úspěšnost přijímání dětí na osmiletá gymnázia u dětí 5. ročníku je uvedena na webu školy a ve výroční zprávě. Tato úspěšnost je tradičně vysoká, resp. vysoké procento žáků přechází na některé osmileté gymnázium, jen výjimečně na 2. stupeň některé základní školy. Některé děti pokračují dále v našem vzdělávacím systému na 2. stupni nebo na Gymnáziu Duhovka.

5.1.2 Kritéria hodnocení žáků

Hodnocení žáků je adresné a komplexní. V souladu s cíli programu by se mělo zaměřovat na široké spektrum projevů žáka v oblasti poznávací, činnostní a hodnotové. Při hodnocení učitel sleduje tato kritéria:

- **v jaké míře a kvalitě si žák osvojuje poznatky, dovednosti a zručnosti** dané povahou jednotlivých vyučovacích předmětů, (jak pevně a trvale si osvojuje poznatky podstatné, důležité pro sledování a pochopení dalšího učiva, jak rozumí učivu, jak chápe smysl a význam učiva a vnímá souvislosti) a zda projevuje zájem o obohacování svých vědomostí a dovedností v některých předmětech a oborech;
- **jak dovede žák používat získané vědomosti a dovednosti** při řešení úkolů (slovních i písemných), při řešení poznávacích a praktických situací a problémů, jak dovede osvojené a získané vědomosti, dovednosti a postupy demonstrovat na příkladech a aplikovat v podmínkách běžného života;
- **jak žák ovládá základní komunikační prostředky**, které mu umožňují užívat a uplatňovat získané vědomosti a dorozumívat se ve škole i mimo školu (jak umí naslouchat, jak umí srozumitelně, souvisle a věcně se vyjadřovat, klást otázky, formulovat své myšlenky, zapojovat se do rozhovoru), na jaké úrovni je jeho písemný projev, jakou má slovní zásobu a jak s ní dovede pracovat v jednotlivých předmětech, jak dovede vyprávět, sdělovat své zkušenosti, zážitky, vysvětlovat své názory a pracovní postupy;
- **jak se u žáka projevují rysy samostatného myšlení** – jak chápe souvislosti věcí, faktů, jevů a procesů, jak dovede třdit, rozlišovat podstatné od nepodstatného, hledat příčiny a následky, jak dovede zdůvodňovat, vyvozovat jednoduché závěry a zobecnění, zda si tvoří o věcech a jevech samostatný úsudek a zda dovede tento úsudek opřít o argumenty;
- **jak ovládá důležité učební postupy a způsoby samostatné práce** – jak dovede pracovat s učebnicí, pracovními sešity a listy, s atlasy, tabulkami, slovníky, jak dovede vyhledávat informace v různých zdrojích a jednoduchým způsobem je zpracovávat, zda a jak dovede zhotovovat různé nákresy, schémata, grafy, přehledy;

- **jak žák chápe a s jakým porozuměním přijímá mravní a občanské hodnoty, s kterými se setkává v průběhu svého vzdělávání a které jsou významné pro jeho rozhodování a jednání v dalším životě** – jak si žák utváří kritéria k rozeznávání dobrých a špatných názorů, postojů a činů lidí; v jaké míře je otevřený a vnímavý k hodnotám národního společenství, k národním tradicím a k národní kultuře, jaký má vztah k svému domovu, k přírodě, k životnímu prostředí, jak dovede pečovat o své zdraví;
- **jak se žák projevuje, jaké má vlastnosti** – jak spolehlivě a odpovědně plní své povinnosti, jak je snaživý, zda dovede spolupracovat ve vyučování, být vstřícný a tolerantní ke svým spolužákům, zachovávat elementární pravidla kulturního chování a lidského soužití.

5.2 EVALUAČNÍ ČINNOST ŠKOLY (VLASTNÍ HODNOCENÍ)

Za provádění vlastního hodnocení školy odpovídá ředitel školy, který stanovuje dlouhodobější strategii, oblasti hodnocení a kritéria pro daný školní rok. Vlastní hodnocení je podkladem pro výroční zprávu.

5.2.1 Oblasti autoevaluace

- Zájem rodičů o školu
- Podmínky ke vzdělávání
- Průběh vzdělávání žáků
- Výsledky vzdělávání žáků
- Podpora školy žákům a spolupráce s rodiči
- Řízení školy

5.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Cíle autoevaluace:

- získat podklady pro rozhodování o cílech školy v dalším období
- posoudit míru zvyšování kvality školy
- posoudit, zda škola splňuje požadavky státu na soukromou školu z hlediska podmínek, průběhu i výsledků vzdělávání
- zhodnotit míru naplňování stanovených cílů (pro daný školní rok i střednědobých)
- posoudit míru spokojenosti rodičů a dětí se školou.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé oblasti v rámci plánů autoevaluace pro každý školní rok.

5.2.3 Nástroje autoevaluace

- analýza dokumentace
- rozhovory
- pozorování
- dotazníky pro učitele, žáky, rodiče
- srovnávací testy

6. SEZNAM PŘÍLOH

6.1 PŘÍLOHA 1 – OSNOVY PRO 1. STUPEŇ

6.2 PŘÍLOHA 2 – OSNOVY PRO 2. STUPEŇ